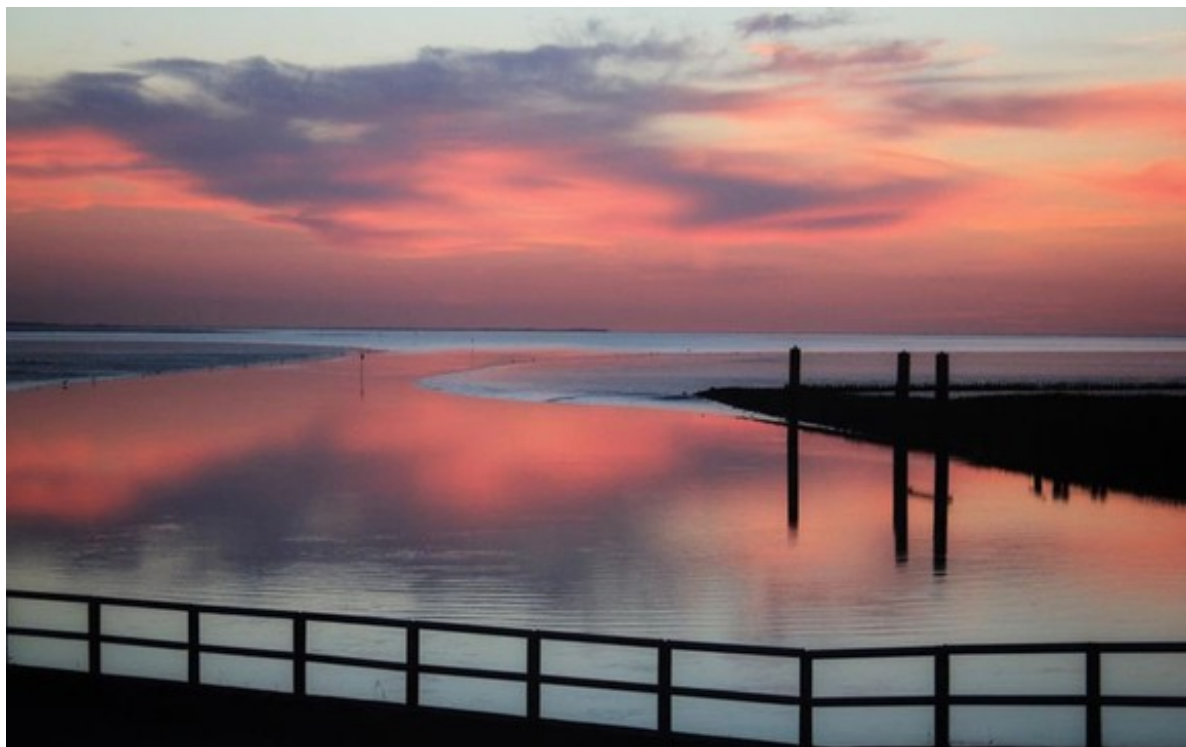




## Nyt fra nationalparken

---



### Kære læser

Inden vi får set os om, er det maj - og i maj fejrer vi Nationalparkdagen. I år oven i købet med visheden om, at vi har fået bevilget ekstra penge på finansloven til at arbejde med natur, kultur, friluftsliv og så videre i og ved Vadehavet. Nationalparkdagen er en fælles europæisk fejring søndag den 14. maj. Men inden da sender vi en delegation fra bestyrelse, råd og sekretariat til Hirtshals for at være sammen med tusindvis af andre naturinteresserede på [Naturmødet 2023](#).

Maj er også starten på sejlsæsonen og i denne uge havde mandskabet på nationalparkskipet Vadehavet opstartsmøde. Og så fylder sagen om et testcenter for kæmpestore vindmøller fortsat meget. Det og meget andet kan du læse om i denne nyhedsmail.

Med ønsket om rigtig god læselyst og dejlige oplevelser ved Vadehavet i den forhåbentlig milde maj - de bedste hilsner fra sekretariatet.

---



**Pkt. 1**      Åbent samråd i Udvalget for Landdistrikter og Øer om etablering af et vindmølletestcenter med 450 meter høje vindmøller ved Vadehavet

## Vinden er bedre på Agger Tange

Som bekendt er hele tre områder i/ved Nationalpark Vadehavet i spil til placeringen af et testcenter for op mod 450 meter høje vindmøller. Nu viser det sig, at Agger Tange i Thy er det sted i Danmark, som ifølge (den tidligere) Bolig- og Planstyrelsen har de bedste vindforhold. Alligevel er området taget ud af processen med at finde en placering til et testcenter.

Det er TV Syd, som via en omfattende aktindsigt har gravet disse oplysninger frem på bagkant af, at den ansvarlige minister, Louise Schack Elholm (V), den 19. april var kaldt i åbent samråd i sagen. Her blev hun spurgt om, hvorfor Agger Tange er taget ud af processen med at finde et egnet sted til testcentret, og hun svarede bl.a. således:

”Der var ikke plads nok til opsætning på Agger Tange. Som jeg forstår det, så er der en udfordring med vindforholdene. Det bliver ret teknisk at forklare, men det blæser faktisk for meget.”

Det åbne samråd blev sendt på [folketingets tv-kanal](#) på nettet, og du kan se det via linket.

På [TV Syds hjemmeside](#) kan du læse meget mere om sagen, og du kan se fyldige indslag om sagen i deres nyhedsudsendelser fra hhv. [den 24. april](#) og [den 25. april](#).

---



## 2022 blev et godt år for nationalparken

2022 blev et rigtig godt år for nationalparken. Det skriver formand Janne Liburd i forordet til Nationalpark Vadehavets Årsrapport 2022, som netop er offentliggjort. Året bød på mange udefra kommende udfordringer, men alligevel kan Janne Liburd konstatere, at:

”Med flere end 60 forskellige projekter, og mange forskellige samarbejdsrelationer formåede sekretariatet at holde fokus på det, der kunne realiseres for at understøtte Nationalpark Vadehavets fortsatte bæredygtige udvikling. Selv med en manglende medarbejder det meste af året lykkedes det at levere flere resultater på projekter og opgaver, end det hidtil har været tilfældet.”

Årsrapport 2022 er på i 48 sider og fortæller om de projekter, aktiviteter, indsatser m.v., der er arbejdet med inden for de seks indsatsområder: Natur & landskab, Kultur & kulturhistorie, Friluftsliv, Undervisning, forskning, natur- & kulturformidling, Lokalsamfund, erhverv & turisme og Trilateralt vadehavssamarbejde & verdensarv.

Årsrapporten findes udelukkende i digital form, og du kan se den [via dette link](#).

---



## Sneum Sluse får madpakkehus

På Nationalparkdagen den 14. maj, kl. 10-14, kan du komme til ekstra festlig fejring ved Sneum Sluse. Her har Darum Lokalråd og Sneum-Tjæreborg Lokalråd igennem flere år arbejdet på at få etableret nye faciliteter i form af et madpakkehus og et familieshelter. Vadehavet får også en flot, ny stormflodssøjle, lavet af et lærketræ fra Sandgaden Plantage og forarbejdet på Ribe Vikingecenter.

Nationalpark Vadehavet har lavet ny formidling og har desuden støttet økonomisk sammen med Nordea-fonden. Vi fortæller om livet i åen, fuglene og ikke mindst om [klæggraven](#) og hvorfor den er endt som en genial fuglesø. Nu indvies det hele blandt andet med deltagelse af Esbjergs borgmester Jesper Frost Rasmussen, og det er frit for alle at være med.

---



# En million ekstra til nationalparken

Et bredt folketingsflertal har netop indgået aftale om finansloven for 2023 - og det indebærer positivt nyt for Nationalpark Vadehavet: I forhold til regeringens finanslovsforslag er den samlede bevilling til de fem danske nationalparker blevet forøget med fem millioner kroner. Beløbet fordeles ligeligt mellem de fem nationalparker, og det betyder altså en ekstra million til Nationalpark Vadehavet.

I 2023 udgør statens tilskud til Nationalpark Vadehavet dermed 9,6 millioner kroner, som bruges på de mange projekter og aktiviteter inden for natur, kultur, kulturhistorie, friluftsliv, undervisning, forskning, formidling, lokalsamfund, internationalt vadehavssamarbejde og verdensarv.

Formanden for Nationalpark Vadehavets bestyrelse, Janne Liburd udtaler: "Merbevillingen på fem millioner kr. til de fem nationalparker er både glædelig og velkommen i en tid, hvor vi ventede en budgetreduktion på finansloven."

Du kan læse [mere på vores hjemmeside](#).

---



## Vi er med i Kystvandråd Vadehavet

Nationalpark Vadehavet indgår i det nyetablerede [Kystvandråd](#) Vadehavet. Det er et led i grøn omstilling af dansk landbrug (Landbrugsaftalen, 2021). Fire områder har fået tildelt midler efter en kort ansøgningsproces, herunder Vadehavet.

Kommunerne kunne ansøge om etablering af et kystvandråd på opfordring af en eller flere interessenter., og Varde Kommune har "trukket læsset". De tre andre vadehavskommuner er med sammen med landbrugsorganisationer, Nationalpark Vadehavet og grønne organisationer med lokal tilknytning til kystvandet. Det sikrer inddragelse af lokal viden og forankring.

Det er Miljøstyrelsen, der håndterer puljen, og den skriver, at "Kystvandrådene skal bidrage med lokal viden og har til opgave sammen med anerkendte eksperter at klarlægge kystvandets væsentligste udfordringer for at opnå målopfyldelse, samt udarbejde kvalificerede forslag til et indsatsprogram, der sikrer målopfyldelse i kystvandet [ ...] en revurdering af kvælstofindsatsbehov og håndtering af resterende indsatsbehov for fjernelse af kvælstof i et genbesøg af vandområdeplanerne i 2023/24".

Kort sagt, skal Kystvandråd Vadehavet sammen med eksperter analysere på kvælstof i Vadehavet, og hvor det kommer fra. Det er nødvendigt for at kunne lave en effektiv indsats for fremover at begrænse kvælstofudledningen.

Bestyrelsesmedlem Simon Simonsen er Nationalpark Vadehavets repræsentant i styregruppen med Marco Brodde som suppleant.

---



## Stort naturprojekt på vej ved Kongeåen

Et nyt stort naturprojekt er på vej ved Kongeåen. Projektet skal løse det stigende problem med oversvømmelser i området langs åen fra Jedsted Mølle ved Gredstedbro og ud mod Vadehavet, og samtidig skabes et imponerende naturområde. Kongeå-projektet omfatter et areal på 644 hektar, og det samlede budget er på 100 millioner kroner, hvoraf 58 millioner kommer fra EU's LIFE Fond.

Esbjerg Kommune står for projektet i nært samarbejde med Den Danske Naturfond, 15. juni Fonden, Miljøstyrelsen, Sydvestjysk Landboforening og Nationalpark Vadehavet.

Nationalparken bidrager blandt andet til projektet gennem bekæmpelse af uønskede rovdyr (prædatorer). Helt konkret vil frivillige reguleringsjægere, som er aktive i nationalparkens prædationsprojekt, have fokus på at regulere mårhund, mink og ræv, som udgør en fortsat trussel mod bestandene af engfugle og andre jordrugende fugle i vadehavsområdet.

På [nationalparkens hjemmeside](#) kan du læse meget mere om det fantastiske naturprojekt.

---



## Boligrenovering til havnens terner

Det er forår, og ynglesæsonen for vore [kystfugle](#) står for døren. Derfor var det med stor iver og glæde, at et hold frivillige medlemmer fra Dansk Ornitologisk Forenings lokale afdeling i Sydvestjylland i sidste uge mødte op til renoveringen af de to flåder til de ynglende terner på Esbjerg Havn, som vi for første gang gjorde forsøg med sidste år.

Flåderne skal igen placeres i 'Tyskerhullet' i det sydvestlige hjørne af Trafikhavnen, som i samarbejde med Esbjerg Havn er blevet udpeget som et fristed for de mange hav- og fjordterner, som hvert år forsøger at yngle på det travle havneterræn.

For at forbedre forholdene på flåderne fik de frivillige monteret flere pontoner under de to styk 3 x 6 meter store flåder, lige som de også fik forbedret 'bunden' i dem med et netværk af trækanter, som skal holde på både fiberdug, sand og skaller, som flåderne 'toppes op med', inden ternerne - forhåbentligt - flytter ind i stort tal.

---



## Flyway-workshop på Hallig Langeness

Fra den 20. april havde organisationen 'Linking Tourism & Conservation' samlet flere end 35 fugleforskere og -forvaltere på Hallig Langeness i det slesvig-holstenske vadehav, og på [Schutzstation Wattenmeers](#) feltstation på øen blev der holdt en lang række spændende oplæg om de mange fugle langs [Den Østatlantiske Trækrute](#). Workshoppen blev båret af en lang række meget erfarne fugleforskere fra lande som Holland, Tyskland, Danmark, England, Skotland og Norge, ligesom der også var repræsentanter fra de vestafrikanske stater Mauretanien og Guinea-Bissau.

Som en meget passende del af arrangementet med temaet trækfugle og formidlingen af dem, så var lørdag den 22. april afsat til deltagelse i åbningen af den 24. udgave af de såkaldte '[Ringelganstage](#)' (knortegåsens dage) på halligerne (10 små uinddagede øer).

Det var igen en aldeles flot og velbesøgt event, hvor flere end 200 deltagere bl.a. oplevede uddelingen af 'Den Gyldne Gåsefjer', premieren på en ny film om knortegåsens fantastiske liv og kåringen af de bedste af skolebørnenes tegninger af knortegæs på halligerne. Tilløbsstykket fandt som vanligt sted på Hallig Hooge og var arrangeret i et samarbejde mellem halligboerne, den slesvig-holstenske nationalpark Wattenmeer og Schutzstation Wattenmeer.

---





## Juvre Dige får ny styrke

Anden fase af forstærkningen af [Juvre Dige](#) på det nordligste Rømø er her i foråret i fuld gang. Formålet er, at sikre de digebeskyttede områder mod hyppigere storme og højere vandstande som følge af klimaforandringer.

Det knap 10 kilometer lange Juvre Dige blev bygget i 1920'erne, men naturens kræfter har flere gange udfordret det gamle dige, som blev hårdt beskadiget af stormfloder i 1976, 1981 og senest ved orkanen i december 1999. Ellers har diget holdt stand, men presset er generelt blevet større - også på Rømø.

Stigende havandstand fik i 2021 staten til at yde godt 18 millioner kroner til bedre sikring af Juvre Dige. Det skete, da et flertal på Christiansborg afsatte en pulje på i alt 90 millioner kroner, til at beskytte de mest udsatte kystområder mod oversvømmelse og erosion.

"Vi er netop specialister inden for naturgenopretning og klimaløsninger, så ordren med Juvre Dige Nord rammer vores kompetencer perfekt. Vi ser faktisk en stigende efterspørgsel på klimaløsninger, der skal bidrage til at sikre landområder og byer mod indtrængende vand," siger projektleder Ole Sejbjerg i en pressemeddelelse fra firmaet Jakobsen & Blindkilde, som vandt licitationen over opgaven.

---



## Vadehavet og det mobile infosted er klar!

I denne uge var der opstartsmøde på [nationalparkskipet Vadehavet](#). På mødet gennemgik mandskabet vedligeholdelsesplaner, opgaver ombord og planlagde årets første sejlads. Herudover kunne vi byde en ny frivillig velkommen ombord. Mandskabet ser frem til at besøge blandt andet Fanø, Rømø, Janderup, Ho, Esbjerg og mange andre havne i Vadehavet. Igen i år sejler vi med skoleklasser, gymnasieklasser og studerende fra Københavns Universitet.

I næste uge kommer vores [mobile infosted](#) retur efter en "make over", så også det er klar til at komme rundt i vadehavsområdet. Også her er der en ny frivillig, så der nu er to "hold" der kører rundt til vores partnere og til events, så flere kan få viden om Nationalpark Vadehavet.

Vi glæder os til at besøge jer!

---



## Det sker i Nationalpark Vadehavet

- 22. april til 14. maj - [Ringelganztage](#) (knortegæs-dage) i Tyskland
- 11. maj - Danmarks Nationalparker har en stand ved [Naturmødet 2023](#)
- 14. maj - [Nationalparkdagen fejres på Myrthuegård](#)
- 17. maj - Bestyrelsesmøde for [bestyrelsen](#) hvis periode igen er forlænget
- 21. maj - [Nationalparkdagen fejres ved Højer](#)

Guidede ture og arrangementer i [de kommende måneder](#) kan du blandt andet finde på vores hjemmeside.

---



## Vidste du at:

- [Nationalparkskipet](#) må sejle fra 1. maj, hvor Vadehavet er afmærket?

- vores [mobile infosted](#) har fået en "makeover" og allerede har besøgt Højer Efterskole?
- der er kommet en [ny opgave om vikinger](#) på MitVadehav?
- vores [bestyrelse](#) er blevet bedt om at blive siddende frem til udgangen af maj?

---

*Fotos: Højer Sluse: Mette Nielsen; Louise Schack Elholm: Fra Folketingets TV; Madpakkehus: Elisabeth M Rasmussen; Finansloven: Red Star; Kystvandråd: Xenia Salomonsen; Kongeåen: Esbjerg Kommune; Havterneflåder: John Frikke; Flyway-workshop: John Frikke; Juvre Dige: John Frikke; Opstartsmøde: Alette Houman; Låningsvejen: Torben Hestehave; Rømødæmningen: Alette Houman*

---



Nationalpark Vadehavet opbevarer din mailadresse til brug for udsendelse af nyhedsbrev og den bliver hverken videregivet til andre eller brugt til andre formål.

[Læs mere om Nationalparkens persondatapolitik](#) · [Klik her for at framelde dig](#)